EVROPSKÁ KOMISE

V Bruselu dne 30.5.2012
COM(2012) 317 final

Doporučení pro

DOPORUČENÍ RADY

k národnímu programu reforem Maďarska na rok 2012

a stanovisko Rady ke konvergenčnímu programu Maďarska na období 2012–2015

{SWD(2012) 317 final}

Doporučení pro

DOPORUČENÍ RADY

k národnímu programu reforem Maďarska na rok 2012

a stanovisko Rady ke konvergenčnímu programu Maďarska na období 2012–2015

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik[1], a zejména na čl. 5 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy[2], a zejména na čl. 6 odst. 1 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise[3],

s ohledem na stanovisko Evropského parlamentu[4],

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

po konzultaci s Hospodářským a finančním výborem,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Dne 26. března 2010 schválila Evropská rada návrh Evropské komise zahájit novou strategii pro zaměstnanost a růst, Evropa 2020, založenou na intenzivnější koordinaci hospodářských politik, které se zaměří na klíčové oblasti, v nichž je třeba přijmout opatření za účelem posílení evropského potenciálu pro udržitelný růst a konkurenceschopnost.

(2) Dne 13. července 2010 přijala Rada doporučení o hlavních směrech hospodářských politik členských států a Unie (na období 2010–2014) a dne 21. října 2010 přijala

---

1 Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.
2 Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25.
3 KOM(2012) 317 v konečném znění.
4 P7_TA(2012)0048 a P7_TA(2012)0047.

rozhodnutí o hlavních směrech politik zaměstnanosti členských států[5], které společně tvoří „integrované hlavní směry“. Členské státy byly vyzvány, aby vzaly integrované hlavní směry v úvahu v rámci svých vnitrostátních politik v oblasti hospodářství a zaměstnanosti.

(3) Dne 12. července 2011 přijala Rada doporučení k národnímu programu reforem Maďarska na rok 2011 a vydala stanovisko k aktualizovanému konvergenčnímu programu Maďarska na období 2011–2014.

(4) Dne 23. listopadu 2011 přijala Komise druhou roční analýzu růstu, která zahájila druhý evropský semestr integrované koordinace politiky ex ante vycházející ze strategie Evropa 2020. Dne 14. února 2012 přijala Komise na základě nařízení (EU) č. 1176/2011 zprávu mechanismu varování[6], ve které je Maďarsko uvedeno mezi členskými státy, u nichž bude proveden hloubkový přezkum.

(5) Dne 2. března 2012 potvrdila Evropská rada priority pro zajištění finanční stability a fiskální konsolidace a opatření na podporu růstu. Zdůraznila potřebu další diferencované fiskální konsolidace podporující růst, obnovy běžného poskytování úvěrů ekonomice, podpory růstu a konkurenceschopnosti, řešení nezaměstnanosti a sociálních dopadů krize a modernizace veřejné správy.

(6) Dne 29. února 2012 si Evropský parlament a Maďarsko vyměnily názory podle článku 2a nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik.

(7) Dne 2. března 2012 Evropská rada rovněž vyzvala členské státy účastnící se Paktu euro plus, aby včas představily své závazky, aby mohly být zahrnuty do programů stability či konvergenčních programů a národních programů reforem.

(8) Dne 23. dubna 2012 předložilo Maďarsko svůj konvergenční program na období 2012–2015 a svůj národní program reforem na rok 2012. Aby se vzaly v úvahu jejich vzájemné vazby, byly oba programy posuzovány současně. Komise v hloubkovém přezkumu podle článku 5 nařízení (EU) č. 1176/2011 rovněž posuzovala, zda je Maďarska ovlivněno makroekonomickou nerovnováhou. Komise ve svém hloubkovém přezkumu[7] dospěla k závěru, že Maďarsko čelí vnější a vnitřní nerovnováze, nikoliv však nadměrné.

(9) Na základě hodnocení konvergenčního programu na rok 2012 podle nařízení Rady (ES) č. 1466/97 došla Rada k závěru, že makroekonomický scénář, na němž jsou založeny rozpočtové projekce programu, je optimistický. Ve srovnání s prognózou Komise z jara 2012 ohledně optimističtějších oficiálních předpokladů týkajících se domácí poptávky jsou odhady růstu na léta 2012 a 2013 vypracované maďarskými orgány přibližně o půl procentního bodu vyšší, zejména na rok 2013. Cílem rozpočtové strategie nastíněné v programu je zajistit udržitelnou nápravu nadměrného schodku do roku 2012, jak stanovila Rada. Oficiální cíle pro schodek a plánované

---

5 Rozhodnutí Rady 2012/238/EU ze dne 26. dubna 2012.

6 KOM(2012) 68 v konečném znění.

7 Pracovní dokument útvarů Komise (2012) 157 v konečném znění.

fiskální úsilí jsou v souladu s doporučeními Rady z března 2012 vycházejícími z čl. 126 odst. 7. Program potvrzuje předchozí střednědobý rozpočtový cíl ve výši 1,5 % HDP, o němž se předpokládá, že bude dosažen do roku 2013. Střednědobý rozpočtový cíl přiměřeně odráží požadavky Paktu o stabilitě a růstu. Na základě (přepočítaného) strukturálního salda rozpočtu[8] a v porovnání s prognózou Komise z jara 2012, která zohledňuje rizika provádění vybraných úsporných opatření a méně optimistický makroekonomický scénář, je zřejmé, že úsilí o dosažení střednědobého rozpočtového cíle není v roce 2013 dostatečné. Míra růstu veřejných výdajů, která zohledňuje diskreční opatření na straně příjmů, je v souladu s výdajovým kritériem na rok 2013 uvedeným v Paktu o stabilitě a růstu, nikoliv však na rok 2014 a 2015. Podle plánů vlády se bude veřejný dluh po celé programové období neustále snižovat až na hodnotu pod 73 % HDP v roce 2015, zůstane však nad referenční hodnotou 60 % HDP. Pokud jde o referenční hodnotu pro snížení dluhu, bude Maďarsko v letech 2013–2014 procházet přechodným obdobím a díky programu by byl zajištěn dostatečný pokrok v úsilí o dosažení souladu s referenční hodnotou. Podle programu by bylo referenční hodnoty pro snížení dluhu dosaženo na konci přechodného období, v roce 2015, a to by pomohlo snížit kumulované vnitřní a vnější zadlužení.

(10) Pro provádění ústavního rámce fiskálního řízení byla přijata nová pravidla, ale některé jeho prvky jsou i nadále nedostatečné. Střednědobé rozpočtové plánování je pouze orientační, zdroje fiskální rady nejsou úměrné jejímu nově zavedenému silnému právu veta a dostupnost rozpočtových informací je i nadále nedostatečná. Posílení střednědobého rozpočtového plánování a rozšíření analytické působnosti fiskální rady by přispělo k tomu, že nový ústavní rámec fiskálního řízení může plnit svou úlohu.

(11) Politická reakce řešící dopad daňové reformy na osoby s nízkými příjmy (zvýšení minimálních mezd, programy mzdových subvencí) zaměstnanost neposílila, zatímco opatření na podporu zapojení žen do trhu práce jsou krůčkem správným směrem. Míru zaměstnanosti by pomohlo zlepšit zdanění práce způsobem, který by podporoval zaměstnanost, a další posílení opatření na podporu účasti žen na trhu práce, zejména rozšíření zařízení péče o děti a předškolní péče.

(12) Reorganizace veřejné služby zaměstnanosti vedla k celkové racionalizaci, což je v rozporu s doporučením z roku 2011. Pokud jde o aktivní politiku v oblasti trhu práce, jeví se některá opatření, jejichž cílem je poskytnout individualizované služby znevýhodněným skupinám, například v rámci programů ESF, jako důvěryhodná a relevantní. Avšak v případě jiných opatření zaměřených na znevýhodněné skupiny (např. veřejné práce) je nepravděpodobné, že účinně přispějí k lepšímu začleňování účastníků do otevřeného trhu práce. Za účelem lepšího fungování trhu práce a zvýšení účasti na něm by měly být okamžitě přijaty rozhodující kroky k posílení kapacity veřejné služby zaměstnanosti, přičemž by měla být současně zachována správná rovnováha mezi financováním veřejných prací a ostatních aktivních politik v oblasti trhu práce. Pro trvalé snížení slabin vyplývajících z nahromadění vnitřního a vnějšího dluhu by bylo rovněž důležité zvyšování růstového potenciálu prostřednictvím strukturálních reforem v oblasti trhu práce. Vedle toho nebyla do ostatních politik zapracována vnitrostátní strategie pro integraci Romů.

---

[8] Cyklicky očištěné saldo bez jednorázových a dočasných opatření, přepočítané útvary Komise na základě informací uvedených v programu za použití společně dohodnuté metodiky.

(13) Opatření ke zlepšení podnikatelského prostředí v naprosté většině směřují správným směrem, je však možné dosáhnout dalšího pokroku. Snahy o zlepšení přístupu k nebankovnímu financování se rovněž ubírají správným směrem, stále však chybí komplexní zhodnocení politik v oblasti malých a středních podniků. V četných případech vykazuje Maďarsko velmi nízké ukazatele měřící transparentnost a kvalitu veřejné správy, jejíž pokrok by mohl zlepšit stabilitu institucionálního a politického prostředí. To by naopak mohlo zlepšit podmínky pro přímé zahraniční investice a podpořit snížení značné nerovnováhy čistých mezinárodních investic; zejména poměr znovu investovaných zisků v letech 2009 a 2010 drasticky poklesl, částečně v důsledku krize, ale i řady kontroverzních a nepředvídatelných změn v politickém a fiskálním prostředí a v právním a institucionálním systému. Nejnovější trend u veřejných prostředků určených na výzkum a inovace (od poloviny roku 2010) není v souladu s diferencovanou fiskální konsolidací podporující růst, která byla stanovena jako priorita v roční analýze růstu na rok 2012.

(14) Maďarská vláda provedla reformu vysokoškolského vzdělávání, která zavedla změny struktury a financování vysokoškolského vzdělávání. Vedle toho existuje riziko, že v důsledku některých prvků nových právních předpisů upravujících školní docházku se zvýší počet osob, které předčasně ukončují školní docházku, a segregace v maďarském školském systému. Rovněž není dostatečně řešena stejně důležitá otázka celoživotního učení. Pro zvýšení konkurenceschopnosti maďarských pracovních sil bude důležité zlepšit vzdělávání na všech úrovních.

(15) Nedostatečný pokrok v restrukturalizaci veřejné dopravy je důležitým důvodem pro rozpočtové schodky v posledních letech. Převážná většina kolejových vozidel patřících společnostem provozujícím veřejnou dopravu dosáhla hranic své životnosti. Zvýšení přeshraniční kapacity elektrické sítě by mohlo usnadnit případné zvýšení obchodu se sousedními zeměmi. Vnitrostátní energetický regulační orgán není oprávněn uspořádat samosprávně svou strukturu a nemá ani výlučnou pravomoc stanovovat síťové sazby, včetně míry návratnosti, kterou si provozovatelé sítí mohou účtovat. Regulované ceny by se měly vztahovat pouze na sociálně slabé spotřebitele.

(16) V souvislosti s evropským semestrem vypracovala Komise ucelenou analýzu maďarské hospodářské politiky. Posoudila konvergenční program a národní program reforem a předložila hloubkový přezkum. Vzala v úvahu nejen jejich význam pro udržitelnou fiskální a sociálně-ekonomickou politiku v Maďarsku, ale také jejich soulad s pravidly a pokyny EU, vzhledem k potřebě posílit celkovou správu ekonomických záležitostí Evropské unie promítnutím přínosu na úrovni EU do budoucích vnitrostátních rozhodnutí. Doporučení Komise v rámci evropského semestru jsou zohledněna níže v doporučeních 1 až 7.

(17) Na základě tohoto hodnocení Rada přezkoumala konvergenční program Maďarska a její stanovisko[9] je zohledněno níže zejména v doporučení 1.

(18) Na základě výsledků hloubkového přezkumu Komise a tohoto hodnocení Rada přezkoumala národní program reforem Maďarska na rok 2012 a jeho konvergenční

[9] Podle čl. 9 odst. 2 nařízení Rady (ES) č. 1466/97.

program. Její doporučení podle článku 6 nařízení (EU) č. 1176/2011 jsou zohledněna zejména v níže uvedených doporučeních 1, 3, 4 a 5,

DOPORUČUJE, ABY MAĎARSKO V OBDOBÍ 2012–2013 PROVEDLO TATO OPATŘENÍ:

1. Do roku 2012 trvale napravit nadměrný schodek prováděním rozpočtu na rok 2012 a snížením závislosti na jednorázových opatřeních. Poté uvést všechna strukturální opatření nezbytná k zajištění trvalé nápravy nadměrného schodku a dosažení dostatečného pokroku v plnění střednědobého rozpočtového cíle, včetně splnění výdajového kritéria, a zajištění dostatečného pokroku při dosahování souladu s referenční hodnotou pro snížení dluhu. Ke zmírnění kumulované makroekonomické nerovnováhy jednoznačně snížit míru zadlužení.

2. Revidovat přijaté zásadní právní předpisy upravující hospodářskou stabilitu, a to začleněním nových numerických pravidel do závazného střednědobého rozpočtového rámce. Pokračovat v rozšiřování analytické působnosti fiskální rady s cílem zvýšit transparentnost veřejných financí.

3. Zdanit práci způsobem, který více podpoří zaměstnanost, a to tak, že v roce 2011 a 2012 udržitelným a rozpočtově neutrálním způsobem zmírní dopad daňových změn na osoby s nízkým příjmem, například přesunutím daňové zátěže na daně za energii a periodické daně z nemovitostí. Posílit opatření na podporu zapojení žen do trhu práce, zejména rozšíření zařízení péče o děti a předškolní péče.

4. Posílit kapacitu veřejné služby zaměstnanosti, a zvýšit tak kvalitu a účinnost odborné přípravy, pomoci při hledání práce a individualizovaných služeb, se zvláštním důrazem na znevýhodněné skupiny. Posílit aktivační prvek v režimu veřejných prací, a to zavedením účinné odborné přípravy a pomoci při hledání práce. Provést vnitrostátní strategii pro integraci Romů a zapracovat ji do ostatních politik.

5. Provést opatření ke snížení administrativní zátěže. Zajistit, aby zadávání veřejných zakázek a legislativní proces podporovaly konkurenceschopnost trhu a zajišťovaly stabilní regulační a podnikatelsky přívětivé prostředí pro finanční a nefinanční podniky, včetně přímých zahraničních investorů. Snížit náklady na dodržování daňových předpisů a vytvořit stabilní právní rámec pro zdanění podniků, který by nenarušoval hospodářskou soutěž. Odstranit neodůvodněná omezení při zřizování velkoplošných maloobchodních prostor. Poskytnout konkrétní cílené režimy pobídek, které by podpořily inovativní malé a střední podniky v nové inovační strategii.

6. Připravit a provést vnitrostátní strategii týkající se předčasného ukončování školní docházky, a to zajištěním přiměřeného financování. Zajistit, že provádění reformy vysokoškolského vzdělávání zlepší znevýhodněným skupinám přístup ke vzdělávání.

7. Reformovat systém veřejné dopravy tak, aby byl hospodárnější. Zvýšit přeshraniční kapacitu elektrické sítě, zajistit nezávislost energetického regulačního orgánu a postupně zrušit regulované ceny za energii.

V Bruselu dne

Za Radu
předseda